

[Poul Hartling.]

For Danmark vil de nærmeste år på mange måder stille krav til standpunkt-tagen, og jeg håber, det kan ske på grundlag af en meget bred samling om vor udenrigs- og forsvarspolitik. Og jeg forstår åbningstalen således, at der ikke tilsigtes nogen ændring i regeringens NATO-politik.

Under de kommende års debat om de sikkerhedspolitiske problemer i det atlantiske område må vi med åbent sind studere de tanker og analyser, der kommer frem. De udtalelser, den højtærede forsvarsminister forleden dag fremsatte om et isoleret nordisk forsvarsforbunds utilstrækkelighed, kan jeg tilslutte mig. Danmarks ønske om fortsat at være partner i et bredt atlantisk alliancesystem må være det naturlige udgangspunkt for vore overvejelser. Men vi, der mener dette, må ikke undlade at tage del i debatten, og jeg fremsætter ønsket om, at vi oftere — også her i tinget — får lejlighed til at tage de udenrigspolitiske spørgsmål op til drøftelse. De kommer os ved.

Den markedspolitiske udvikling er i stigende grad urovækkende. Som et lille lyspunkt kan man finde den mere virkelighedsbetonede holdning, der er slået igennem i forbindelse med forberedelserne til EFTAs ministermøde i København i slutningen af denne måned. Inden for mit parti har vi hele tiden anset planerne om den såkaldte „brobygning“ mellem de to markedsområder for helt urealistiske. Disse planer vil ikke føre fremad, men blot tilsløre det skel i Europa, som er så skæbnesvangert for os. Også tanken om en såkaldt „dialog“ mellem EFTA og fællesmarkedet synes indtil videre at være skudt i baggrunden, og det er uden tvivl klogt. Forhåbentlig vil der nu, mens vi venter på den brede løsning, der må komme, kunne samles flere kræfter om at løse nogle af samarbejds-vanskelighederne inden for EFTA.

I næste uge er det et år siden, den ulovlige engelske særtold blev indført, men selv om toppen af denne told blev skåret af i foråret, er det dog en afgørende kendsgerning, at EFTA stadig virker på den måde, at det eneste store medlemsland opretholder stort set samme toldspærringer, som man havde, før EFTA blev dannet. De seneste dages meddelelser om angrebene på vor fjerkræksport viser den samme tendens, og

jeg kan ikke forestille mig andet, end at den højtærede udenrigsminister må have noget at meddele folketetinget herom. Vi må vel også imødesee, at den højtærede udenrigsminister på det kommende EFTA-ministermøde vil gøre en kraftindsats for at overbevise vor engelske EFTA-partner om, at det allerede har været for længe med at afvikle særtolden.

Hvad økonomien angår — og den politiske debat drejer sig jo for tiden overvejende om økonomiske problemer — er der ingen grund til at underkende, at vi lever i en medgangstid. Det behøver man såmænd ikke at gå tilbage til Berlingerens for 2. juledag 1964 for at finde ud af. Som den højtærede statsminister formulerede det:

„Ingen tidligere periode i vort lands moderne historie kan vise en stærkere fremgang og vækst“.

Statsministeren sagde det straks i de allerførste ord i åbningstalen. Man forstår regeringens glæde. Enhver, der har medansvar, må dele glæden over fremgang og vækst. To bemærkninger har jeg at gøre i den sammenhæng. For det første, at den fremgang er ikke regeringens værk. Den samme fremgang kan opvises i næsten alle vesteuropæiske lande, og den skyldes gode konjunkturer og en voldsom teknisk, industriel udvikling. For det andet må vi desværre tilføje, at midt i denne fremgang oplever vi temmelig store økonomiske vanskeligheder. Det erkender regeringen også, men statsministeren udtrykte det på en ejendommelig og, jeg synes, angribelig måde. Han sagde:

„Den høje beskæftigelse og den kraftige økonomiske og erhvervsmæssige ekspansion har medført virkninger i form af et betydeligt underskud på betalingsbalancen, stigende priser og høj rente“.

Det angribelige er, at vanskelighederne fremstilles som virkninger af de gode tider. Hvis vi havde haft modgang udefra, dårligt bytteforhold og lignende, ville man have sagt, at de dårlige konjunkturer havde medført disse virkninger. Og med en vis ret. Men vi kan ikke godkende, at vore vanskeligheder i dag skal være en følge af de gode tider udefra. Det kan jo ikke være rigtigt, at et godt bytteforhold og medgang i sig selv medfører vanskeligheder. Nej, vanskelighederne er en følge af, at vi ikke har for-